

Мај 2018.

**КРОЗ
ОБЈЕКТИВ:
ГАЛЕРИЈА,
УМЕТНОСТ,
ПУБЛИКА**

11. МАЈ – 11. ЈУН 2018.

**ГАЛЕРИЈСКЕ
ВЕСТИ**

Кроз објектив: Галерија, уметност, публика **11. мај – 11. јун 2018. године**

У Галерији Матице српске ће 11. маја 2018. године у 19.00 сати бити отворена изложба *Кроз објекти: Галерија, уметност, публика*.

Галерија Матице српске је 2017. године прославила јубилеј 170 година од оснивања Музеума Матице српске. Ова годишњица била је повод да се осврнемо на досадашњи рад Галерије и размислимо о њеној улози и значају колекције коју баштини. Један од резултата нашег промишљања је пројекат и изложба *Кроз објектив: Галерија, уметност, публика* којима смо у фокус ставили однос музејских стручњака и посетилаца према Галерији, уметности и култури.

Главни део изложбе чине фотографски портрети настали пред уметничким делима из колекције Галерије Матице српске, а поред тога изложене су документарне фотографије из Галеријске архиве и фотографске успомене посетилаца. Стручњаци Галерије, личности из сфере популарне културе Новог Сада, као и сви заинтересовани посетиоци су са уметничким делима виђени кроз објектив фотографа Предрага Узелца. На тај начин су заједно створили специфичну везу прошлости и садашњости, уметничких дела и људи, музеја и њене публике.

Као дугогодишњи сарадник Галерије, који добро познаје и простор изложбених сала и уметничка дела, Узелац је пронашао спону између портретисаних и одабраних слика и створио својствену ликовност у односима човек–уметност–простор. Својим зрелим уметничким приступом и добрим познавањем како старе, тако и савремене технике фотографије, изложеним радовима удахнуо је снажну уметничку димензију.

Идеја изложбе је да кроз фотографије покажемо да уметничка дела која се чувају у музејским установама припадају људима и да уметност у интеракцији с публиком остварује своје вредности и значај. Само кроз дијалог са савременицима она постаје део и појединачног и националног идентитета и поноса.

Емина Елор, глумица
пред портретом *Еуфросина Текелија*
непознатог портретисте

Мр Данило Вуксановић, програмски директор
са делима *Други дан стварања света*
Станислава Чавића и *Пети дан стварања*
света Зденке Живковић и *Зора Саве Сандића*

Ивана Калуђеровић Шиђански, професор
пред портретом *Краљица Марија*
Карађорђевић Паје Јовановића

Мајска скупштина 1848. – 170 година касније **14. мај – 1. септембар 2018. године**

Обележавање јубилеја је један од темељних начина неговања културе сећања, а Галерија Матице српске то редовно чини за датуме и личности значајне како за саму установу, тако и за српску културу у целини. На тај начин указује и подсећа на све оне ствараоце и догађаје који су обележили националну историју и културу. Ове, 2018. године поклопила су се три значајна јубилеја: 100-годишњица присаједињења Војводине Краљевини Србији, 170-годишњица одржавања Мајске скупштине у Сремским Карловцима и 200-годишњица рођења сликара Павла Симића (Нови Сад, 1818–1876). Сва три јубилеја преплела су се у једној слици – *Српска народна скупштина 1. маја 1848. године* која је централна тема изложбе *Мајска скупштина 1848. – 170 година касније*. Она указује на преплетеност животног пута једног уметника и историјског догађаја којем је присуствовао и који је забележио на слици, а истовремено и на значај овог ремек-дела у колекцији Галерије Матице српске и националној уметности и визуелној култури.

У простору сталне поставке XIX века слици Павла Симића *Српска народна скупштина 1. маја 1848. године*, која представља централни предмет поставке, придружили смо истоимену композицију изведену у техници графике и фотографију Павла Симића, и употпунили текстовима о аутору и слици, предметима и документима, као и документарно-играним филмом који је у поводу јубилеја снимила Радио-телевизија Војводине у сарадњи са стручњацима Галерије.

Аутори изложбе су др Снежана Мишић и мр Данило Вуксановић, а изложбу прати двојезична публикација *Српска народна скупштина 1. маја 1848. – 170 година касније / Serbian National Assembly on the 1st of May 1848 – 170 years later* с ауторским текстом др Снежане Мишић у којем се слика тумачи у контексту политичко-историјских околности и националних тежњи српског народа на територији Аустријског царства у XIX веку.

Поводом отварања изложбе 14. маја у 12.00 и 18.00 сати биће одржано стручно тумачење ауторке изложбе др Снежане Мишић. Током трајања изложбе посетиоце очекује богат програм.

Април у Галерији

Изложба Слободно зидарство у Србији

У Галерији Матице српске је **отворена гостујућа изложба Слободно зидарство у Србији** у организацији Велике Регуларне Ложе Србије. На отварању су се великом броју посетилаца обратили др Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије Матице српске, и Јосип Шосбергер и др Иван Мишкић испред Велике Регуларне Ложе Србије. Изложба хронолошки приказује развој и постојање Слободног зидарства у свету и код нас, историјске чињенице о масонском покрету, као и доприносе славних масона у периоду од 1785. године, када је основана прва масонска ложа „Probitas“ (Поштење) у Петроварадину, па до данашњих дана (5. април).

У оквиру пратећег програма изложбе одржано је **предавање Настанак и развој слободног зидарства у Војводини**, Јосипа Шосбергера, аутора књиге *Масони у Србији 1785–1940* и члана ложе „Стратимировић“ у Новом Саду. Након уводне речи мр Данила Вуксановића, Шосбергер је заинтересованој публици приближио ток развоја слободног зидарства, као и природу деловања масонског покрета у Србији (13. април).

На **предавању** Војислава Јовановића **Слободно зидарство – 300 година трајања** представљен је историјат и развој Слободног зидарства у Србији. Публика је имала прилику да сазна о првој познатој масонској ложи у Војводини – Probitas (Поштење), која је основана у Петроварадину 1785. године као официрска ложа, што је било само 68 година након оснивања Прве Велике Ложе у Лондону 1717. године. Велика Ложа Југославије основана је тек 1919. године (20. април).

У Галерији је приређена и **пројекција документарног филма Оснивање Ложе Митрополит Стратимировић**, након чега је уследило **предавање Знаменити слободни зидари Новог Сада 1785–1940** др Владимира Сакача. Предавање је било посвећено знаменитим људима домаће и светске историје, као и истакнутим Новосађанима који су припадали овом Братству (27. април).

Међународна сарадња у години Европског културног наслеђа 11–13. април 2018. године

У оквиру галеријских пројеката међународне сарадње у години Европског културног наслеђа у Галерији Матице српске одржан је циклус предавања и дискусија посвећен заштити, излагању, истраживању и промоцији културног наслеђа у европским земљама. Овом приликом Галерија је угостила колеге из две значајне европске установе: Института за конзервацију и рестаурацију *Opificio delle Pietre Dure* – OPD из Фиренце и Уметничко-историјског музеја из Беча.

Уз подршку Амбасаде Републике Италије и Италијанског института за културу у Београду одржана су **предавања Летиције Монталбано**, директорке високе школе Института за конзервацију и рестаурацију из Фиренце и менаџера *International Training Projects*, **Анализе Лузуарди**, координаторке *International Training Projects* и **Оријане Сартјани**, директорке Одељења за конзервацију текстила и професорке Високе школе Института за конзервацију и рестаурацију из Фиренце. Они су представили активности Института за конзервацију и рестаурацију из Фиренце и разговарали о могућностима сарадње и размени знања (11. април).

Долазак колеге Андреаса Цимермана, директора Одељења за уметничку едукацију Уметничко-историјског музеја у Бечу, је наставак сарадње два музеја који подржавају Министарство културе Републике Србије и Аустријски културни форум Београд. На **предавању Андреаса Цимермана** публика је имала прилику да чује више о пројектима Уметничко-историјског музеја у Бечу у 2018. години и активностима Одељења за уметничку едукацију у оквиру пројекта *The Shape of Time*. Након предавања је проф. др Симона Чупић професорка са Филозофског факултета Универзитета у Београду представила своје виђење овог пројекта и изложбе (12. април).

У оквиру програма је одржана и **конференција за новинаре**, на којој су представници медија сазнали више о међународној сарадњи Галерије Матице српске, а том приликом Галерији је уручена вредна донација из Историјско-уметничког музеја у Бечу – инфрацрвена камера за специјална испитивања слика која ће омогућити значајан помак у научним истраживањима уметничког наслеђа (13. април).

Пројекат *Кроз објектив: Галерија, уметност, публика*

Током априла у Галерији Матице српске је реализована акција фотографисања посетилаца Галерије Матице српске и личности из сфере популарне културе Новог Сада у оквиру пројекта и изложбе *Кроз објектив: Галерија, уметност, публика*.

.....

Путем онлајн гласања посетиоци су најпре одабрали осам уметничких дела, а затим је током четири суботе организовано фотографисање. Посетиоци су пред сликама *Надурена девојчица* Уроша Предића, *Анђео мира* Стевана Алексића, *Морнар на молу* Саве Шумановића, *Дурмитор* Петра Лубарде, *Млади Јован Јовановић* Новака Радонића, *Софија Дунђерски* Паје Јовановића, *Аутопортрет у кафани* Стевана Алексића и *Борба петлова* Паје Јовановића „ухваћени“ фотографским објективом Предрага Узелца и Јелене Ковачевић Воргучин. На тај начин је публика подстакнута на размишљање о делима из колекције Галерије Матице српске и својој припадности у оквиру установе (31. март, 14, 21. и 28. април).

.....

Такође, у пројекат су се укључиле и популарне личности односно успешни Новосађани који су позвани да пронађу „своје“ дело у колекцији, фотографишу се пред њим и тако пошаљу поруку јавности о вредностима, значају и доступности културног наслеђа у оквиру установа културе. Мира Бањац, Желимир Жилник, Рита Кинка, Слободан Тркуља, Емина Елор, Иван Феце Фирчи, Милан Мумин, Андрија Герић, Димитрије Бањац, Никола Шкорић, Дејан Ћирјаковић, Милан Инић Јасерштајн, Марија Жежељ, Тијана Продановић и Марија Вребалов су се пред објективом фотоапарата на различите начине идентификовали с уметничким делима из Галеријске колекције.

Остали програми и догађаји

Галерија Матице српске је учествовала на овогодишњој манифестацији **Ускршње чаролије** у тржном центру „БИГ” у организацији Дечјег културног центра. На радионици су кустоси Галерије Матице српске, Мирослава Жарков и Ксенија Плећаш, у духу предстојећег празника, са малишанима правиле своју корпицу за ускршња јаја и промовисале дечје програме Галерије (4. април).

Фондација „Нови Сад 2021” је у сарадњи с Француским институтом у Србији и Галеријом Матице српске организовала **радионицу Museomix**. Циљ радионице којој су присуствовали стручњаци из области културе био је промовисање иновативних приступа у области културног наслеђа. Радионицу је водила Магдалена Латајад, историчарка уметности и продуценткиња концерата и изложби у Паризу и Лилу, која је присутнима представила пројекат Museomix и одржала радионицу у којој су учесници имали задатак да осмисле програм којим би публици презентовали одређену слику из сталне поставке Галерије Матице српске (24. април).

У сарадњи са организацијом *Serbia Fashion Week* у Галерији Матице српске је одржана **модна ревија Културно наслеђе и мода**. Модни дизајнери су, инспирисани хаљинама представљеним на уметничким делима, реинтерпретирали и модернизовали историјску костимографију кроз сопствене моделе. На отварању ревије су говориле др Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије Матице српске и Светлана Хорват, председница Националне коморе за моду Србије и дизајна *Serbia Fashion Week*-а. По завршетку ревије мср Мирјана Брмбота, музејски саветник Галерије је посетиоцима представила галеријску поставку и указала им на везе између уметности и моде (25. април).

У Галерији Матице српске је одржан коктел добродошлице за учеснике **Друге међународне експертске конференције Института региона Европе (ИРЕ) Културно наслеђе – додата вредност за регионе**. Том приликом су госте поздравиле др Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије и Драгана Милошевић, покрајинска секретарка за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама. Експертима је представљен пројекат *Арсеније Теодоровић и српска црква у Будиму* као добар пример регионалне сарадње у области културног наслеђа, а затим је господин Франц Шаусбергер, председник аустријског Института региона Европе (ИРЕ) из Салцбурга са својим сарадницима обишао сталну поставку Галерије Матице српске. Следећег дана је у оквиру конференције у згради Покрајинске владе, управница Галерије др Тијана Палковљевић Бугарски је одржала предавање у којем је као примере добре праксе представила међународне програме Галерије Матице српске који доприносе препознавању и вредновању културног наслеђа у региону (26. и 27. април).

У Галерији Матице српске је одржано **предавање Наука у служби културног наслеђа** др Пола Росина, професора са Факултета за компјутерске науке и информатику Универзитета у Кардифу (Велика Британија). Професор Росин, који се успешно бави теоретским и практичним аспектима рачунарски потпомогнуте анализе и обраде слика и на сликама базираних података, говорио је о анализи урлоаних рукописа и филмова који су толико деградирани да се не могу физички одмотавати, па је њихов садржај остао недоступан. Захваљујући методи „виртуелног одмотавања“, омогућено је читање таквих докумената, укључујући и познати средњовековни пергамент из Бресингама (28. април).

Галерију Матице српске су у оквиру званичне посете Фондацији Нови Сад 2021 обишли **новинари Бен Хал (Ben Hall) и Лајонел Барбер (Lionel Barber)**, уредници часописа *Financial Times*. Управница Галерије др Тијана Палковљевић Бугарски их је упознала са програмским активностима установе и показала сталну поставку српске ликовне уметности. Том приликом гости су се фотографисали у оквиру акције *Кроз објектив: Галерија, уметност, публика* (28. април).

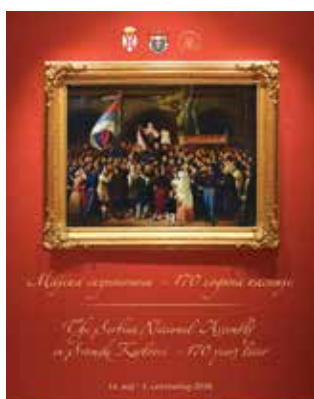

У априлу у **циклусу креативних радионица за децу Пут око света на чаробном ћилиму** малишани су са кустосом постављали чаробни ћилим испред одређене слике у сталној поставци и путовали до места које је на слици приказано. На овим „чаробним“ путовањима деца су кроз три креативне радионице: *У господској Пешти* (14. април), *Пред зидинама Солуна* (21. април) и *Завиримо у краљевске одаје* (28. април) упознали племића из Пеште, војника из Солуна, једну краљицу из Београда, и научили нешто о овим личностима и местима у којима су оне живеле. Радионице је водила кустоскиња Мирослава Жарков.

Овог месеца вас очекује

11. маја у 19.00 сати биће отворена **изложба Кроз објектив: Галерија, уметност, публика**. На отварању ће говорити др Тијана Палковљевић Бугарски, управница Галерије, Предраг Узелац, фотограф и Марија Вребалов, саветница за универзални дизајн и приступачност. На изложби ће бити приказане портретне фотографије стручњака Галерије Матице српске, појединих личности из сфере популарне културе у Новом Саду и посетилаца Галерије. Више о изложби у рубрици *Актуелно*.

Од 14. маја у Галерији Матице српске биће отворена **изложба Мајска скупштина – 170 година касније** којом се обележава јубилеј 200 година од рођења уметника Павла Симића и 170 година од одржавања Мајске скупштине у Сремским Карловцима 1848. године и настанка слике *Српска народна скупштина 1. маја 1848. године*. Тог дана ће **у 12.00 и 18.00 сати** др Снежана Мишић, ауторка изложбе **одржати стручно тумачење** на којем ће представити стваралаштво Павла Симића и слику *Мајска скупштина 1848.* као визуелног документа најзначајнијег политичког догађаја XIX века у животу српског народа у Аустријском царству – тренутак проглашења Српске Војводине.

Од 14. до 20. маја у Галерији ће бити одржана **манифестација Музеји за 10**. Галерија ће отворити своја врата посетиоцима сваког дана од **10.00 до 22.00 сата** који ће бесплатно моћи да уживају у бројним садржајима:

- **Сваког дана у 12.00 и 18.00 сати** у програму **Кустоске приче** публика ће имати прилику да се на популаран начин упозна са сталном поставком Галерије Матице српске. Кустоси Галерије ће представљати уметност XVIII, XIX и XX века кроз приче о моди и модним детаљима на уметничким делима, о вези књижевности и уметности, о забави и слободном времену и љубавним причама приказаним на делима, о историји у сликама, аутопортретима и данашњем селфију као и о утицајима француске уметности на српску.

- **18. маја у 19.00 сати** поводом Међународног дана музеја, а у оквиру пратећег програма изложбе *Кроз објектив: Галерија, уметност, публика* биће одржано **стручно тумачење изложбе** мср Јелене Огњановић и Луке Кулића, кустоса и сарадника на изложби.

- **19. маја од 10.00–24.00 сата** биће приређен посебан програм поводом **Европске ноћи музеја**. Публика ће поред обиласка сталне поставке уз помоћ мобилне апликације *Доживи уметност* која у себи садржи елементе проширене реалности, **од 10.00 до 22.00, на свака два сата**, имати прилику да чује **приче о уметности** кроз популарне теме као што су мода, забава, љубав и др. **Од 17.00 – 19.00 сати** за најмлађе биће приређена **акција Фотографски времеплов**, а у **17.00, 19.00, 21.00 сат** сви заинтересовани посетиоци ће у програму **Отворени атеље** имати прилику да завире у конзерваторске атеље и сазнају на који начин конзерватори и рестауратори „лече“ слике.

25. маја у 19.00 сати у Галерији ће у оквиру пратећег програма изложбе *Кроз објектив: Галерија, уметност, публика* бити одржано **стручно тумачење Предрага Узелца**, аутора фотографија. Публика ће имати прилику да сазна више о концепту изложбе и старој фотографској техници мокрог колодијума.

Програми за децу и младе

Циклус радионица у мају посвећен је изложби *Кроз објектив: Галерија, уметност, публика* на којој су изложене фотографије стручњака Галерије Матице српске, јавних личности Новог Сада и наше публике. Циљ изложбе јесте да се Галерија и уметност „повежу“ с публиком, чиме се истиче идеја да уметничка дела која се чувају у музејским установама припадају људима и да уметност само у интеракцији с њима остварује своје вредности и значај. Деца представљају важан део наше публике и зато кроз креативне радионице желимо да и они буду део пројекта и изложбе *Кроз објектив: Галерија, уметност, публика*.

5. мај 2018. године

УМЕТНОСТ И ЈА КРОЗ ОБЈЕКТИВ

На креативној радионици *Уметност и ја кроз објектив* малишане ћемо најпре повести у обилазак Галерије и показати им најзначајнија уметничка дела, а они ће размислити пред којим делима би волели да се фотографишу. Фотографије најмлађих посетилаца Галерије одмах ће бити одштампане, а потом ће они на свом портрету моћи да доцртају неки детаљ – бркове, цвет или шешир – који ће их боље повезати са одабраном сликом. Ове фотографије ће бити саставни део изложбе *Кроз објектив: Галерија, уметност, публика*, а малишани ће моћи да доведу на изложбу своју породицу и пријатеље и покажу им свој фотографски портрет.

12. мај 2018. године

МАГИЈА СТВАРАЊА ФОТОГРАФИЈЕ

На изложби *Кроз објектив: Галерија, уметност, публика* биће изложен стари апарат за израду фотографије захваљујући којем ће деца научити како се фотографисало у прошлости. Сазнаће шта је све било потребно да би се израдила фотографија – мрачна комора, хемија, плоче, барут и колико дуго је трајао тај процес. Након што добро проуче шта се дешава иза фотографског објектива, деца ће видети како је бити испред њега. Направићемо „фото-сешн“ са малишанима и њихове фотографије ћемо одштампати тако да изгледају као да су рађене старом фотографском техником, а они ће нацртати рам у који ће залепити свој портрет.

19. мај 2018. године

Поводом Европске ноћи музеја која се обележава 19. маја, биће организован посебан програм за децу:

На радионици **Оживимо Трг галерија од 11.00 до 12.30 сати**, малишани ће нам помоћи да свима који прођу поред зграде Галерије Матице српске покажемо какво се благо крије иза њених зидова. У уводном делу радионице кустоси ће провести малишане кроз поставку како би свако дете пронашло своју омиљену слику. Потом ће инспирисани уметничким делима, на платоу испред зграде Галерије кредом цртати своје уметничке радове и на тај начин ћемо оживети простор Трга галерија.

Од 17.00 до 19.00 сати у врту Галерије Матице српске, малишани ће имати прилику да учествују у радионици **Фотографски времеплов**. Изабраће „историјску епоху“ и репродукцију уметничког дела из колекције Галерије, а потом ће се у фотографском „студију“, фотографисати. За успомену ће свако дете добити своју фотографију са уметничким делом.

26. мај 2018.

УСПОМЕНА ИЗ ПАРИЗА

На изложби *Кроз објектив: Галерија, уметност, публика* постоји интерактивни део у оквиру којег се посетиоци могу фотографисати пред увећаном репродукцијом слике Саве Шумановића *Енглескиње у Паризу*. На креативној радионици ћемо аранжирати амбијент који имитира простор у којем се одвија радња са слике, а затим ће малишани подељени у групе драмски оживети слику. Свако од њих ће тумачити по један лик са слике, а њихова мала драмска игра биће забележена објективом фото апарата.

Радионице суботом су отворене за сву заинтересовану децу узраста од 5 до 11 година. **Цена улазнице је 150.00 динара.**

„У фокусу“ за месец мај је слика *Српска народна скупштина 1. маја 1848. године* Павла Симића. Обележавање јубилеја 200 година од рођења сликара Павла Симића (1818–1876) и 170 година од Мајске скупштине 1848. и настанка истоимене слике, прилика је да се изнова скрене пажња на значај и важност овог уметничког дела.

Павле Симић

СРПСКА НАРОДНА СКУПШТИНА 1. МАЈА 1848, 1848/1849.

уље на платну, 88 × 115,5 cm

Стална поставка српске уметности XIX века Галерије Матице српске

Слика *Српска народна скупштина 1. маја 1848. године* Павла Симића, популарно названа *Мајска скупштина 1848*, једно је од оних уметничких дела које својом темом, идејном основом, околностима у којима је настало и специфичним „животним“ путем побуђује пажњу како стручне, тако и шире јавности. Изузетно значајна с историјског и културно-уметничког аспекта – представља визуелни документ најзначајнијег политичког догађаја XIX века у животу српског народа у Аустријском царству: тренутак проглашења Српске Војводине – од тренутка када је стигла у колекцију Галерије Матице српске 1976. године, управо на 100-годишњицу смрти сликара Павла Симића, заузима истакнуто место у сталној поставци српске уметности XIX века.

Непосредни повод за настанак слике била је Српска народна скупштина одржана 1/13. маја и 3/15. маја 1848. године у Сремским Карловцима, која је поставила основе за стварање српске аутономне области и остваривање националних и грађанских права српског народа унутар Аустријског царства односно Угарске. Скупштини у Сремским Карловцима присуствовао је и новосадски сликар Павле Симић који се те 1848. године, услед револуционарних немира у Новом Саду, повукао у Срем и прибежиште нашао у манастиру Кувеждину. Национално освешћен и под утицајем тадашњег кувеждинског игумана Никанора Грујића, једног од главних учесника Скупштине, Симић је током 1848/1849. године у манастиру Кувеждину насликао композицију *Мајска скупштина 1848*, која је постала један од најважнијих топоса националне свести српског друштва.

У средини композиције, на узвишеном месту, испред старе конзисторијалне зграде с аркадама у позадини, приказан је новоизабрани патријарх Јосиф Рајачић који се обраћа окупљеном народу. У левој руци држи оригиналне царске привилегије с печатом, добијене од цара Леополда I као позив и гаранција српском народу непосредно пред Велику сеобу 1690. године. Испод њега приказани су главни говорници на Скупштини: Никанор Грујић с књигом у руци и протосинђел Сергије Каћански. Лево од патријарха је тробојка, јасно национално обележје, а десно царска и мађарска заставица, испред којих је црквено Небо.

Око патријарха Рајачића, поред поменутих Никанора Грујића и Сергија Каћанског, Симић је насликао окупљене делегате и представнике народа, међу којима се могу препознати многе историјске личности које су присуствовале Мајској скупштини, створивши тако најбројнији групни портрет до тада насликан у новијој српској уметности.

Учесници Скупштине били су припадници различитих генерација и сталежа, који су дошли из свих српских крајева, чиме је истакнуто јединство српског народа у идеји и борби за остваривање националних права, без обзира на територијалну подељеност. То национално јединство Симић је приказао у првом плану слике као скуп идеалних типова српског народа које своју крајњу манифестацију постиже у братском загрљају двојице учесника у централном делу слике, једног обученог у грађанско а другог у српско народно одело с црвеним фесом на глави.

Међу учесницима Скупштине Павле Симић је приказао и свој лик. Постављен испод црквеног Неба, у близини патријарха, желео је да истакне своју улогу национално ангажованог уметника који учествује у проглашењу Српске Војводине, истовремено уграђујући сопствено тумачење о себи као уметнику и аутономности слике уздигнуте у статус уметничког дела.

Слика Мајска скупштина 1848 је од тренутка настанка истицана као аргумент националног легитимитета и била је пример за решавање актуелних политичких питања. Да би постигла тај циљ и била доступна широкој јавности, потребно је било графички је умножити. По идеји и цртежу Павла Симића *Мајску скупштину 1848* је литографисао 1863. године бечки литограф Јозеф Антон Бауер.

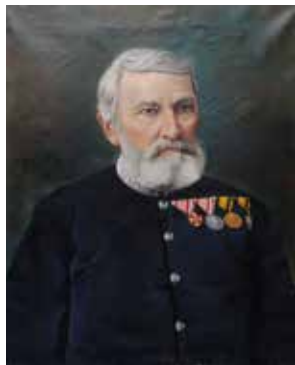
Прича о композицији *Мајска скупштина 1848* јесте прича о континуитету српске националне идеје и борби српског народа у Аустријском царству за остварење националних и грађанских права и слобода.

Павле Симић (Нови Сад, 1818. – 18. јануар 1876) је основна сликарска знања стекао у Новом Саду у сликарској радионици досељеног Италијана Алојза Кастање. Школовање је наставио на Академији уметности у Бечу (1837–1842) у духу тековина назаренског сликарства, а његов таленат и труд били су потврђени Гундловом наградом (1841). Након кратког студијског борава у Италији, вратио се 1842. у Нови Сад, који је изабрао за место сталног борава. Услед револуционарних дешавања 1848. године склонио се из Новог Сада у Срем и уточиште пронашао у манастиру Кувеждину где су га прихватили архимандрит Никанор Грујић и манастирско братство. У Кувеждину је провео наредних пет година, током којих је створио значајна сликарска дела. Тада су настале слике историјске тематике *Српска народна скупштина 1. маја 1848. године у Сремским Карловцима* (1848/1849), *Илија Бирчанин плаћа данак Турцима и Хаџи Рувим и Хаџи Ђера* (1848), знатан број портрета и сликарска црквена целина – иконостас и зидне слике у манастирској цркви Св. Саве и Симеона Немање (1851–1853). Године 1853. напустио је манастир Кувеждин и вратио се у Нови Сад, који је напуштао повремено, углавном због сликарских послова.

Доследно и постојано у духу аустријског назаренског сликарства Павле Симић је остварио обиман опус црквеног сликарства. Ангажован је био на осликавању (иконостас и зидне слике) цркава у: Руменки (1843–44, 1859), Шапцу (1853–56), Старом Футогу (1855–58), Ђурђеву (1857–1859), Новом Бечеју (1858), Сенти (1859–1862), Николајевској цркви (1862) и Алмашкој капели (1864) у Новом Саду, Башаиду (1862–67), Глини (1866–1868), манастиру Ораховици (1869), Сомбору (1869–73), Земуну (капела породице Хариш, 1875). Приликом рада често је користио назаренске предлошке и ослањао се на штампане илустроване Библије, као и на стране графичке листове које је сакупљао. Поред црквеног сликарства и неколико историјских композиција, насликао је и велики број портрета у којима је остао у оквирима света културе бидермајера.

Преминуо је 1876. године у Новом Саду оставивши иза себе супругу Јелисавету и петоро деце: синове Јована и Душана и кћерке Христину, Милеву и Марију. Сахрањен је на Алмашком гробљу у Новом Саду.

У априлу се догодило

Никола Милојевић
Пуковник Сава Давидовац, 1908.

Дана 6. маја 1865. године рођен је сликар Никола Милојевић. Студирао је сликарство на бечкој ликовној Академији и примарно је сликао портрете у духу академског реализма. Осим тога, радио је историјске композиције, мртве природе и иконе. Године 1980. отворен је легат Николе Милојевића у Јагодини у којем се чува тридесет радова из његове ране фазе. У Галерији Матице српске налази се Милојевићев портрет пуковника Саве Давидовца, добротвора Матице српске.

Дана 16. маја 1898. године рођена је песникиња, професорка књижевности и академик Српске академије наука и уметности Десанка Максимовић. Објавила је око педесет књига поезије, песама и прозе за децу и омладину и приповедачке, романсијерске и путописне прозе. Међу најпознатијим песмама су *Предосећање*, *Крвава Бајка*, *Стрепња*, *Опомена*, *На бури*, *Тражим помиловање* и *Покошена ливада*. Њена поезија, приповетке, романи, књиге за децу превођени су на многе језике, а поједине песме налазе се у антологијама српске поезије.

Утисци посетилаца

О новој сталној поставци *Модернизми XX века – континуитети и сучељавања*

„Кад сам стала на праг ове просторије само сам уздахнула Ваааууу! Какав празник за очи.“

Слободно зидарство у Србији

„Импресивна изложба у предивном амбијенту. Велико хвала.“

„Мој први пут у Галерији, иако сам Новосађанка, само је потврдио моју тезу да је Нови Сад град пун неоткривених кутака (бисера).“

ГАЛЕРИЈСКЕ ВЕСТИ

приређује Галерија Матице српске
са идејом унапређивања
презентације и популаризације
своје делатности и уметничке колекције.

Уређује

Мср Јелена Огњановић, музејски едукатор

Текстове приредиле

Др Снежана Мишић, програмски директор

Мср Јелена Огњановић, музејски едукатор

Мирослава Жарков, кустос

Ликовно-техничко уређење

Борислав Радановић, виши техничар

Нови Сад

мај 2018.